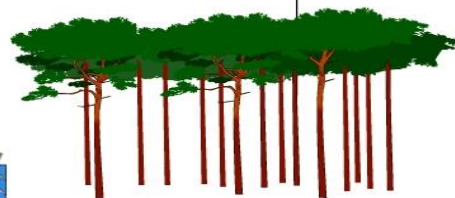

Meldingsblad for Tysvær, Bokn og Haugesund

September 2017

**Husk søknadsfristen for produksjonstilskudd:
15. oktober 2017 - Telledato: 1. oktober 2017**

Produksjonstilskudd 2017

Som dere allerede er kjent med, nærmer det seg nå den siste søknadsfristen for produksjonstilskudd for 2017 som er **15. oktober!** Telledato er 1. oktober!

Fristen er absolutt. Det vil si at har du ikke søkt innen fristen, kan du ikke søke. Har du sendt søknad, får du 14 dager etter søknadsfristen til å rette den. Du kan redusere eller øke uten å få trekk.

Vi oppfordrer deg til å være nøyaktig og ute i god tid når du skal søke produksjonstilskudd.

Mer informasjon om dette finner du på:

www.landbruksdirektoratet.no

Utbetalingen av produksjonstilskudd for 2017 kommer i februar 2018

Det er frist fram til 10. januar 2018 for etter-registrering av avløserutgifter for perioden:
1. oktober - 31. desember

Du må levere søknaden elektronisk!

Logg deg inn på Altinn:
www.altinn.no

Du kan logge deg inn med bank-id

Det er ikke mulig å levere søknaden på papir, det blir heller ikke mulig å levere søknaden etter søknadsfristen.

Fra 2018 blir det to søknadsomganger med to søknadsfrister: 15. mars og 15. oktober.

Telefon- og besøkstid på landbrukskontoret:

For å få saksbehandlingstiden ned, har vi nå valgt å være tilgjengelig for telefonsamtaler bare på ettermiddagen.

På grunn av at vi er en del ute på befaring, bør besøk på kontoret avtales på forhånd.

Telefonen er åpen fra 12:00 - 15:30

Erstatning ved klimatiske skader i vekstsesongen.

Jordbruksforetak kan få erstatning for å redusere økonomiske tap ved klimabetinget svikt i plante- eller honningproduksjon. Ordningen gjelder bare skader som er forårsaket av klimatiske forhold (været). Foretaket må drive faglig forsvarlig, og forebygge og begrense skadene.

Krav til å høste arealet - unntak fra høsteplikten

Konsekvensen av ikke å høste arealet er at retten til erstatning faller bort. Kommunen eller fylkesmannen kan gi deg unntak fra høsteplikten i særlige tilfeller. Du må i slike tilfeller innhente en bekreftelse fra kommunen eller fylkesmannen på at det er gitt unntak fra høsteplikten. De vil i slike tilfeller gjennomføre en befaring og estimere hvor mye uhøstet avling som skal inngå i erstatningsutrekningen.

Det kan bare unntaksvis bli gitt erstatning for uhøstet areal:

- Ved ekstraordinære vanskelige høsteforhold.
- Der høstekostnadene overstiger verdien av avlingen.
- Dersom avlingen blir ansett for å være for liten eller av for dårlig kvalitet.

Mulighetene for innhøsting må nyttes i den grad det går også ved vanskelige innhøstingsforhold. Det er bare mengdetap som blir erstatta.

Les mer om ordningene på www.landbruksdirektoratet.no

Dokumenter klimaskaden og meld umiddelbart fra om skade

I søknaden er det svært viktig at du kan dokumentere årsakssammenheng mellom skaden og klimatiske forhold. I tillegg til å framlegge god dokumentasjon skal du gi melding til kommunen om skaden, slik at kommunen kan kontrollere arealet på et tidspunkt der klimaskaden kan påvises. God dokumentasjon av skadeårsaken kan kompensere for manglende melding og kontroll.

Dokumentasjonen skal sannsynliggjøre at det er skade med klimaårsak. Dokumentasjonen skal bekrefte skaden og hvordan skaden er oppstått, og hvordan dette har ført til redusert avling.

Søknadsfrist

Søknadsfristen er **31. oktober** i skadeåret. Du må overholde meldeplikten og søknadsfristen for å få behandlet søknaden din. Landbruksdirektoratet gir bare dispensasjon i helt spesielle tilfeller. Har du uhøstet avling rundt søknadsfristen 31. oktober, er risikoen for store tap så stor at vi anbefaler at du vurderer å søke om erstatning. Søknadsfristen gjelder også i slike tilfeller.

Lever søknaden elektronisk - trygt og sikkert innen **31.10.2017** på: www.landbruksdirektoratet.no

Hva er klimabetingede skader?

Svikt i produksjonen utover 30 prosent av gjennomsnittsproduksjonen per vekstgruppe eller av honningproduksjon, som skyldes værforhold, kan gi rett til erstatning. Eksempler på klimabetinget avlingssvikt (inkludert vanskelige vekst- og innhøstingsforhold) er: Tørke, store nedbørmengder, flom, frost. For honning-

produksjon kan klimabetingede tapsårsaker for eksempel være redusert blomstring og/eller dårlig flyvær. Skader forårsaket av sykdommer, skadedyr eller ugras dekkes ikke.

Krav om faglig forsvarlig drift - god agronomi

Hele eller deler av erstatningen kan bli redusert dersom foretaket ikke har drevet på en faglig forsvarlig måte og gjort det som en normalt kan forvente for å forebygge tap. Selv om avlings-skaden er klimabetinget, kan erstatningen bli redusert dersom arealet for eksempel er dårlig drenert eller om det er mye ugress.

Fylkesmannen på Facebook

Det ligger mye informasjon på den nyopprettede siden på Facebook «Fylkesmannen og bonden i Rogaland» Det er bare å søke frem siden og «like» så får du fortløpende informasjon.

Regionalt miljøprogram (RMP)

Søknadsfristen for å søke RMP i 2017 er 15. oktober, samme dato som for produksjons-tilskudd. Telledato for ordningene er 31.07.

Tilskudd til miljøtiltak gjennom ordningene i RMP kan bli gitt til foretak som har rett på produksjonstilskudd. Dersom du har

søkt før, kan du hente kartdata fra tidligere søknader. Det vil komme spørsmål om du vil hente inn opplysninger fra tidligere søknader når du er inne i den nye søknaden.

Foretak som drenerer til Grindafjorden og Skjoldafjorden nord for Borgøya kan søke tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel (nytt 2015). Se rettledningsheftet for mer info.

Nytt dette året er tilskudd til beiting av hagemark. Vilkår for å få tilskudd til beiting av hagemark er at arealene må være kartfesta i Naturbasen med verdi A eller B.

Viktig merknad

Dersom det blir gitt avslag på noen av tiltakene, er det viktig å merke seg dette. Ikke søk på samme tiltak neste år, hvis du ikke har fått godkjent tiltaket året før! Et eksempel kan være inntegnet tursti som ikke går langs jordbruksareal. Stier i utmark gir ikke rett på tilskudd. Ved avslag på omsøkt tiltak, vil det stå en merknad om dette i tilskudds-brevet. Når det er blitt opplyst om at et foretak ikke har rett på et bestemt tilskudd, og likevel feilaktig søker om det samme på nytt, er kommunen pliktig til å vurdere avkorting av tilskuddet. Undersøk derfor tilskudds-brevet for 2016 før du sender RMP - søknad i 2017. For spørsmål om RMP, ta kontakt med Bente Helen Bergstøl Norvalls.

Statlig tilskudd til grøfting gjennom SMIL - nye satser fra 1. juli 2017

Fra 1. juli 2017 ble satsene for tilskudd til drenering doblet! Ellers er vilkårene for tilskudd de samme som før.

Vilkår:

- Søknaden må inneholde detaljert grøfteplan, med kart over plasseringen av tiltaket og oversiktskart som viser hvor på eiendommen dette er.
- Miljøvurdering (hvor informasjon om tiltaket og konsekvensene av tiltaket er beskrevet).
- Arealet må være tidligere grøftet.
- For planerte arealer, kan det gis tilskudd til arealer som ikke tidligere er grøftet.

Tiltaket skal ikke:

- Føre til vesentlig skade på annen eiendom eller naturmangfoldet
- Føre til vesentlig fare for flom og forurensning
- Skade automatisk fredet kulturminner
- Være påbegynt før tilskuddet er innvilget

Tilskuddssats:

- kr. 2 000,- pr. dekar systematisk grøfting
- kr. 30,- pr. løpemeter ved «annen» grøfting (avskjæringsgrøfter, tilfeldige grøfter o.l.)

- Beregnet tilskudd under kr. 3 000,- blir ikke utbetalt.

Søknad sendes til Landbrukskontoret. Søknadsskjema finner du på Landbruksdirektoratet sine nettsider, eller du kan få det på Landbrukskontoret.

Blir ikke alle midlene i «potten» benyttet, vil kommunen kunne få redusert tildeling neste år. Det er derfor viktig å søke! Det er tre års arbeidsfrist, og en kan derfor søke om flere planlagte tiltak samtidig. **Både foretak i Haugesund, Tysvær og Bokn oppfordres til å søke.** Det er ikke en søknadsfrist, søknadene vil bli behandlet etter hvert som de kommer inn til kommunen.

Tilskudd fra Tysvær tiltaks- og næringsfond

Kommunale søknader om tilskudd til grøfting i Tysvær er samkjørt med regelverket til de statlige midlene. Det vil si at de har samme retningslinjer og samme skjema. Tilskuddssatsene er kr. 1 000,- pr. dekar systematisk grøfting og kr. 15,- pr. løpemeter ved annen grøfting. Tilskuddssats til nydyrking i Tysvær er kr. 2 500,- pr. dekar. Tilskudd under kr. 7 500,- blir ikke utbetalt.

Kommunale tilskudd i Bokn

Bokn kommune har samme tilskuddsordning som Tysvær kommune.

Jordleieavtale

Jordlovens § 8 fastslår at det er driveplikt på alt jordbruksareal. Hvis grunneier ikke kan oppfylle driveplikten, er grunneier pliktig til å leie ut

arealet som tilleggsjord. Avtalen skal være skriftlig, gjelde for minst 10 år og kan ikke sies opp av grunneieren. Kopi av jordleieavtalen skal sendes til kommunen. Jordlovens § 8 a åpner for å søke fritak fra kravet om 10 års bortleie.

Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.

Ved sykdom kan du søke om tilskudd til å dekke dokumenterte utgifter til avløser fra **dag 1** i sykemeldingsperioden. Det kan brukes privat avløser eller avløser ansatt i avløserlaget. Det må komme fram av sykemeldingen at en er sykemeldt som bonde. Er en ansatt i en annen jobb i tillegg, må dette komme fram av både søknad og sykemelding. **Sykemeldingen må uansett leveres til NAV.**

Det gis også tilskudd til avløsning ved foreldrepermisjon, selv ved gradert uttak av foreldrepermisjon (tidskonto).

Søknaden om tilskudd må leveres senest innen 3 måneder etter siste dag i søknadsperioden som gir rett til tilskudd.

Den maksimale dagsatsen for tilskudd til avløsning ved sykdom mv. er kr. 1 530,-.

Ta kontakt med **Magnhild S. Bjoland** for mer informasjon om ordningen.

Godkjenning av innmarksbeite som spredeareal

Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav legger føringer for hvor mye areal et foretak må disponere ut fra antall dyr som er på bruket. I § 24 første ledd står det: «Husdyrgjødsel kan bare spres på godkjent spredeareal. Det skal være tilstrekkelig disponibelt areal for spredning av husdyrgjødsel, minimum 4 dekar fulldyrket jord pr. gjødseldyrenhet (GDE)».

Fulldyrka og overflatedyrka areal blir automatisk godkjent som spredeareal. For å kunne nytte husdyrgjødsel på innmarksbeite, må kommunen godkjenne beitet som spredeareal, jfr. § 24 andre ledd:

«Kommunen kan etter søknad godkjenne annet areal enn det som framgår av første ledd. Utmarksareal kan ikke godkjennes som spredeareal».

Det er et eget søknadsskjema som skal benyttes ved søknad om godkjenning av innmarksbeite som spredeareal. Søker får skriftlig svar fra Landbrukskontoret over spredeareal som er godkjent. Spredearealet blir digitalisert i kartportalen Temakart-Rogaland. Gjødselplanen må justeres når innmarksbeite er godkjent som spredeareal, slik at det kommer fram at beitearealet blir brukt til spredning av gjødsel. Ta kontakt med Bente Helen Bergstøl Norvalls for mer informasjon.

SMIL

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket. Formålet med ordningen er å ta vare på natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet til jordbruket, og å redusere forurensning fra jordbruket ut over det som blir venta av vanlig jordbruksdrift.

Innenfor SMIL-ordningen kan en få tilskudd til mange ulike prosjekt:

- **Kulturlandskapstiltak**
Prosjekt som har til formål å ta vare på biologisk mangfold, verneverdige bygninger og kulturminner, eller legge til rette for ferdsel, opplevelser og aktivitet. Søknad om tilskudd til verneverdige bygg blir prioriterte etter klassifisering i SEFRAK-registeret. Kulturlandskapstiltak innen biologisk mangfold, naturbeitemark, kystlynghei og gammel kulturmark har fremdeles høy prioritet. Ferdselstiltak vil bli noe lavere prioritert. Freda/verneverdige bygg og andre kulturminner/miljø har samme prioritet som tidligere.
- **Forurensningstiltak**
Tiltak som skal hindre avrenning fra jordbruksareal for eksempel ved å lage fangdam eller rensesepark. Tiltak av denne type vil bli høyt prioritert.
- **Planleggings- og tilretteleggingstiltak**
Dersom du har tanker om et større prosjekt kan du søke

tilskudd til planlegging. Dette er særlig aktuelt for prosjekter med flere deltakere. Disse midlene kan gå til planlegging og tilrettelegging av tiltak på tvers av grunneiendommer og som oftest i regi av kommunene. Eksempler: overordnet skjøtelsesplaner, kart over turstier, ferdsels- og informasjonstiltak og planlegging av renseseparker.

Det er bare søkere som har rett på produksjonstilskudd og avløser-tilskudd som kan få SMIL-tilskudd.

Søknadsskjema får du hos kommunen, eller på

www.landbruksdirektoratet.no

Prosjekter kan ikke være påbegynt før det er gjort vedtak. Søknaden må inneholde kostnadsoverslag eks. mva. Satsen for eget arbeid er kr. 300,- pr. time. Søker må også undersøke om tiltaket er søknadspliktig etter annet lovverk (f.eks. plan- og bygningsloven) eller krever dispensasjon fra kommuneplan. Servicetorget i kommunen kan gi råd om dette. Dersom prosjektet har andre finansieringskilder må dette opplyses i søknaden. **Vi oppfordrer til at flere søker om Smil-tilskudd i 2018.** Søknadsfristen er 1. mars.

Gårdskart

Gjeldende arealtall for din eiendom finner du på NIBIO sine sider:

http://www.skogoglandskap.no/kart/gardskart_pa_internett/map_view .

Areal tallene i gårdskartet er grunnlaget for utbetaling av areal- og kultur-landskapstilskudd. Disse tallene blir også brukt ved behandling av lovsaker. Ved salg av landbruks-eiendommer vil arealtallene i gårdskartet være en del av grunnlaget i fast-setting av takst. Meld fra til oss dersom det er behov for befaring i forhold til å endre arealstørrelsene på din landbrukseiendom. **Bente Helen Bergstøl Norvalls** har ansvar for oppdatering av jordbruksareal.

Gebyr for konsesjons- og delingssaker

Det er gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker etter jordlova § 12.

- Konsesjonssaker: kr. 5 000,-, kr. 2000,- for saker der hovuddelen av vurderinga er gjort i delingssaker
- Delingssaker: kr. 2 000,-

Merk at gebyret vert kravd uansett utfall av saka. For delingssaker er det i tillegg eit gebyr for handsaming etter plan- og bygningslova.

Tidlig pensjon i landbruket

Nærmer du deg 62 år og har planer om å overlate bruket til nye krefter? Da kan du søke tidligpensjon for bønder. Se mer om ordningen her:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/tidligpensjon>

Vannforvaltning

Målet i arbeidet med vannforvaltningen er at alle vannforekomster skal ha god miljøtilstand, med andre ord «rent vann». Været denne sesongen har bydd på utfordringer, men en vil minne om at det er viktig med rett håndtering av gjødsel og silosaft for å unngå forurensning og eutrofiering i vassdrag. Husdyrgjødsel er en ressurs som bør utnyttes optimalt. Gjødsel kan kun kjøres ut på godkjent areal og innenfor godkjent tidspunkt på året, som i utgangspunktet er mellom 15.02 - 01.09 uten nedmolding. Enkelte steder kan det være aktuelt med rensedam/fangdam for oppsamling av næringsstoffer før vassdrag. Gjennom SMIL-ordningen kan en søke om støtte til etablering av slike. Videre er Skjoldafjorden nå med i RMP-ordningen slik at en kan søke om støtte til miljøvennlig gjødsel-spredning om en driver i dette området. Husk også å sjekke at gjødsellager er tette og ikke står i fare for å begynne å lekke.

Kantvegetasjon langs vassdrag

Gjennom vannressursloven er kantvegetasjon langs vassdrag med årsikker vannføring vernet. Dette vegetasjonsbeltet er levested for planter og dyr og motvirker avrenning mot vassdraget. Kantvegetasjon spiller derfor en viktig rolle for biologisk mangfold og vannkvalitet. Loven spesifiserer ikke hvor mange meter kantvegetasjonen skal være, men legger til grunn at den skal være bred nok til at den økologiske funksjonen blir opprettholdt. I nydyrkingsforskriften er grensen satt på 6 meter. Kantvegetasjon kan vedlikeholdes, men altså ikke fjernes.

Kontakt Landbrukskontoret:

E-post:

post@tysver.kommune.no

Anne Berit Hauge
Fagansvarlig landbruk
Tlf.nr. 52 75 72 36

Bente Helen Bergstøl Norvalls
Rådgiver
Tlf.nr. 52 75 71 72

Magnhild Susort Bjoland
Rådgiver
Tlf.nr. 52 75 77 69

Jan Erik Larsen
Skogbrukssjef
Tlf.nr. 52 75 71 81

Vi er tilgjengelig for besøk og telefonsamtaler hver dag

kl. 12:00 - kl. 15:30

Besøk bør avtales på forhånd

Meldingsbladet blir sendt elektronisk til de foretak som søker om produksjonstilskudd i Tysvær, Bokn og Haugesund.

Til informasjon:

- Anne Berit Hauge er fagansvarlig for Landbrukskontoret. Hun jobber i 80 % stilling med arbeidstid fra kl. 08:30 til kl. 14:30.
- Bente Helen Bergstøl Norvalls er rådgiver og jobber i 80 % stilling - fri fredag
- Sigmund Havn er sluttet hos oss.

Ønsker deg en riktig fin høst!

